

⁶Elvonult előtte az ÚR, és így mondta azt ki: Az ÚR, az ÚR irgalmas és kegyelmes Isten! Türelme hosszú, szeretete és hűsége nagy! ⁷Megtartja szeretetét ezeréig, megbocsátja a bűnt, hiszegést és vétet. Bár nem hagyja egészen büntetés nélkül, hanem megbünteti az atyák bűnéért a fiaikat és a fiak fiait harmad- és negyedéig. ⁸Mózes sietve letérdelt a földre, leborult, ⁹és ezt mondta: Ó, Uram, ha megnyertem jóindulatodat, járj közöttünk Uram! Mert bár kemény nyakú nép ez, bocsásd meg mégis bűnünket és vétkeinket, és tégy tulajdonoddá bennünket! ¹⁰Az ÚR pedig azt mondta: Én most szövetséget kötök. Olyan csodákat teszek egész néped előtt, amilyenek nem történtek sehoh a földön és egy nép között sem. Meglátja majd az ÚR cselekedeteit az egész nép, amely között vagy, mert félelmetes dolgokat fogok cselekedni veled.

Kedves Testvéreim!

Az első randi után a fiút megkérdezik barátai: milyen volt?

- Nagyon csinos, barna hajú, épp most jött nyaralásból, a bőre is napbarnított, ráadásul kellően intelligens, de azért nem okoskodó... egyszóval tetszett, na.

A lány barátnői is felteszik a kérdést. A lány így válaszol: nagyon jól el tudunk beszélgetni, elég tájékozott pasi, és nem beszélt az anyjáról sem, érdekelte, hogy én ki vagyok. Sokat mosolyog, és a szemembe néz, amikor hozzám beszél... óóó, azok a hódító barna szemek.

A pár természetesen a történet végén egymásra talál, de most maradjunk, csak az első találkozásnál. Mi mindent figyelünk meg, amikor találkozunk valakivel? Mi érdekel bennünket, amikor bemutatkozik egy számunkra ismeretlen személy? Hogyan mondjuk el utána a barátainknak, ismerőseinknek, hogyan írjuk le? Az iménti példa talán jól szemlélteti, hogy bár mindnyájan más-más megközelítésből indulunk ki. Egy fiú számára az első benyomás általában a másik külső megjelenésén, míg a lányoknál egy-egy belső tulajdonság meglétén áll vagy bukik. Mindketten arra kíváncsiak, hogy milyen a másik, és mindketten meg is tudják, de lehet, hogy nem az első randi, hanem mondjuk 30 év házasság után.

Mert mások vagyunk abban is, hogy mennyire ismerjük meg egymást egy-egy rövid találkozás után. Van, aki mindent megtud, van, aki félreismeri a másikat, másoknak hosszabb időre van szükségük, vagy még többet szeretnének megtudni.

Amikor a zsidó nép az Egyiptomból való kiszabadulás után keresi a hazáját és az identitását, akkor szembekerül egy nagyon fontos kérdéssel: milyen az Isten? Kicsoda az, aki csodákkal és jelekkel kivezetett bennünket a szolgaság házából?

Először is mit ismerhettek? Egészen a tengeren való átkelésig, csupán régi meséket, történeteket, Ábrahámról, Izsákról és Jákóbról, hogy hogyan vezette őket, hogy miként alapítottak családot, és hogyan lett a családból nemzet, az ő nemzetük. Történeteket arról, hogy Isten engedte, hogy József Egyiptomba kerüljön, azért, hogy megmeneküljön ez a nemzetség a nagy szárazság idején, de ők már csak a rabszolgák sanyarú életét élik, elfelejtkezett volna róluk Isten? Kérdések, kétségek. Létezik még egyáltalán? Gondoskodik rólunk? Kicsoda az Isten?

Aztán megjelenik egy Mózes nevű ember, aki azt állítja, hogy találkozott, beszélt Istennel egy égő csipkebokorban.

Aztán a tíz csapás már kicsit többet megmutat Istentől. De gondoljunk csak bele, egy bizonytalan, a hitét nem gyakorló zsidó ember számára milyen istenképet nyújt a tíz csapás? Egy könyörtelen, félelmetes Isten, aki nem tűr ellenszegülést. A tengeren való átkelés, már egy fokkal jobb, hiszen megmenti őket a fáraó seregétől, de aki hátranéz az látja, hogyan pusztul bele – Isten segítségével – a tengerbe egy egész hadseregnyi egyiptomi. A pusztában víz fakad a sziklából, felhő és tűzoszlop vezeti őket, ez már egy gondoskodó istenkép.

Aztán elérkeznek a Sínai hegyhez. Eddig még senki sem látta ezt az Istent. Érezték a jelenlétét, de nem találkozott vele senki. Egyedül Mózes az, aki beszélt vele, de ő sem látta. Látott égő csipkebokrot, és látott felhőt, de Istent nem látta. Nem tudja milyen a szeme, nem tudja, hogy mennyire puha a kezének érintése, csupán a hangját hallja, de a szavai hatalommal szólalnak meg minden esetben. És a szavainak hatása van, cselekvő szavak, igék.

És bár a nép nem látta Istent, de tudták, mert megtapasztalták, hogy hatalma Isten ő, aki mégis kiválasztotta ezt a kicsi népet, és vezeti, gondoskodik róla.

És amikor Isten felkínálja nekik a lehetőséget: én kihoztalak benneteket Egyiptomból, akartok-e az én népem lenni, akkor egyként felelik rá: igen, akarjuk. És kapnak egy szerződést, melyben az első nem apróbetűs rész így hangzik: ne legyen más istened, de csinálj magadnak faragott istenszobrot.

És Mózes elmegy a hegyre, hogy elhozza a szerződés szövegét, hogy már ne csupán szóban, hanem írásban is előttük legyen. Ekkor azonban a következő jelenet történik: *Amikor azt látta a nép, hogy Mózes késlekedik, és nem jön le a hegyről, összegyülekezett a nép Áron köré, és azt mondták neki: Jöjj, és készíts nekünk istent, hogy előttünk járjon, mert nem tudjuk, hogy mi történt azzal a Mózessel, aki felhozott bennünket Egyiptomból... Áron vésővel mintát készített, és borjúsobrot öntött. Ekkor azt mondták: Ez a te istened, Izráel, aki kihozott Egyiptom földjéről.*

Egy kicsit olyan ez, mint amikor a fiú és a lány hűséget fogadnak egymásnak, de amikor a fiú elmegy a jegygyűrűért, és kicsit késlekedik, a lány egy másik férfi karjaiban köt ki.

És bár Mózes, aki lejön a hegyről, dühében összetöri a kőtáblákat, ráadásul egy bosszúálló vérengzést is elrendel, de Isten mégis újra felkínálja a szövetséget. Újra odanyújtja a jegygyűrűt, és újra a hűségéről biztosítja a népet.

Alapigénk éppen ebbe a második szövetségkötésbe enged bepillantunk, annak is abba a jelenetbe, amikor Isten már nem csak egy-egy csodán, nem csupán jeleken keresztül mutatkozik be, hanem ő maga mondja el, hogy milyen Isten is ő. A zsidó írásmagyarázók itt 13 tulajdonságot számolnak össze:

Az ÚR, az ÚR irgalmas és kegyelmes Isten!

Türelme hosszú, szeretete és hűsége nagy! Mertartja szeretetét ezerízig, megbocsátja a bűnt, hitszegést és vétkeket. Bár nem hagyja egészen büntetés nélkül, hanem megbünteti az atyák bűnéért a fiaikat és a fiak fiait harmad- és negyedízig.

Kegyelmes, türelmes, hűséges, szerető, megbocsátó – csupa pozitív tulajdonság. Viszont van itt valami, ami az első randevú alkalmával ritkán derül ki: megbünteti a bűnt.

És azt hiszem, hogy sokan e-miatt nem tudnak Isten elé állni, e-miatt mondják azt, hogy nem kell nekünk ilyen Isten, aki büntet, aki fenyeget, aki parancsol, és követel.

Pedig Isten nem ilyen.

A mai nap kérdése a Te számodra: milyen Istened van? Milyen az Istenről alkotott elképzelésed? Milyen az első, vagy éppen a sokadik benyomásod Istenről?

Amikor valaki arra kér, hogy beszéljek Istenről, mondjam el milyen az Isten, akkor igyekszem azokból a dolgokból kiindulni, és azt elmondani, ahogyan én magam is megtapasztaltam. Minden esetben elmondom az első benyomásomat. Ez pedig az, hogy Isten szerető Isten, sőt ő maga a szeretet. Hogy ez mit jelent? Azt, amit Pál a szeretethimnuszban (1Kor 13) leír, mert arra ember nem képes, csak akkor ha Isten szeretetében él. Mi azért szeretünk, mert ő előbb szeretett minket – fogalmazza meg János is első levelében. Én ebből indulunk ki, de tudom, hogy van olyan is, aki abból, hogy Isten könyörületes, vagy éppen türelmes volt hozzá. Megint mások a megbocsátás Istenét látják benne.

És azt hiszem így van jól. Mások vagyunk, mást és mást látunk meg Istenből az első találkozás alkalmával. A fontos, az az, hogy ne ragadjunk le egy-egy elképzelés mellett. Mert, ha a fiú az első randin végig mosolyog, ez nem jelenti azt, hogy életünk hátralévő részében is szüntelenül mosolyogni fog. Sőt, ha megbántjuk, ha átnézünk rajta, akkor könnyeket is fogunk tapasztalni.

Isten úgy mutatkozik be, mint akinek a kegyelem, a bűnbocsánat az egyik legfontosabb tulajdonsága. Igen, akkor, ott a zsidó nép számára ez volt a legfontosabb, hiszen elfordultak tőle. És Isten is azt mondja, megbocsátok ezer nemzedéken át.

Elhangzik ez a mondat a gyónási liturgiában. Ezer nemzedéken át, ezerízig. De belegondoltunk-e már, hogy mit is jelent ez? Isten azt mondja, hogy az elkövetett bűneinket ő elfelejti. Ahogy a Mikeásnál olvassuk: a tenger mélyére veti bűneinket. Nem emlékezik rájuk. Ugyanakkor ez nem azt jelenti, hogy nincs következménye annak amit tesszük, hogy nincs következménye a bűnnek. Ezt nagyon is tapasztaljuk. Van következmény.

Amikor egy családban a szülők a válás szélére kerülnek, amikor az egyik szülő elhagyja az otthont valaki másért, annak akkor is van következménye, ha később mégis együtt marad a család. A pár másik tagjában, a gyerekekben ott lesz a fájdalom a sérelem.

Isten megbocsát ezer nemzedéken át, de nem hagyja a bűnt büntetés nélkül, és bár a büntetés mindig fájdalmas, de figyeljük csak meg az arányokat: ezer nemzedék, és a büntetés három és négy nemzedéken át. A bűn következménye ki tud tisztulni.

Egy kicsit mindig gondba vagyok ezzel az ezer nemzedék, és három négy nemzedék dolog magyarázatával. Nehéz elmondani, hogy micsoda szeretet, kegyelem, türelem van ezek mögött, akkor amikor éppen mi is szenvedjük az előttünk élt nemzedékek bűnének következményeit. Persze, könnyű elmondani, hogy egy kegyetlen háború után a talpra állás nagyon nehéz, több évtizedig is eltart, de amikor én szenvedek, amikor én nem tudok helyreállni, akkor távolinak tűnik az ezerízig megbocsátás.

Éppen ezért, amikor megkérdezik tőlem, hogy milyen az Isten, akkor nem csak azt szoktam elmondani, hogy szerető és megbocsátó. Hanem azt is elmondom, hogy milyen is ő nem belülről, hanem kívülről. Hogy hogy néz ki, hogy milyen ismertetőjelei vannak, hogy milyen az érintése, hogy milyen belenézni a szemébe.

Igen, a külső tulajdonságait.

Amikor a fiú elmesélte az első randiját, akkor bár a barátok nem voltak ott, de minél alaposabb a leírás annál pontosabb képet kapnak a barátnőről.

Amikor a tanítványok elmondják, hogy ők hogyan látták Jézust, akkor egy nagyon pontos képet kapunk arról, hogy milyen Istenünk van. Látjuk a szemét, amint ránéz a süketnémára, érezzük a kezének érintését, amikor gyógyít. Halljuk a szavát, amint tanít minket. Látjuk a kezein a sebeket, amelyeket azért ütöttek, hogy megtudjuk, a mi istenünk igenis Kegyelmes, türelmes, hűséges, szerető, megbocsátó. És még akkor is tudjuk ezt, ha éppen bűneink következményét kell hordoznunk.

Én egy olyan Istent ismerek, aki Jézus Krisztusban értünk emberekért és üdvösségünkért leszállt a mennyből.

Istennek naponta sokféle arcát láthatjuk, ahogy egy házasságban a házastárs is sokféle arcát láthatja szerelmének. De ha ismeri, ha törekszik rá, hogy megismerje, akkor a kapcsolatuk nem a szétesés, hanem az egyre inkább egymáshoz közelebb kerülés felé fog haladni.

⁸Mózes sietve letérdelt a földre, leborult, ⁹és ezt mondta: Ó, Uram, ha megnyertem jóindulatodat, járj közöttünk Uram! Mert bár kemény nyakú nép ez, bocsásd meg mégis bűnünket és vétkeinket, és tégy tulajdonoddá bennünket! Mózes azt mondta Istennek: szeretnénk téged jobban megismerni, adj nekünk még egy esélyt. És Isten meghallgatta Mózeset, és Isten meghallgat téged is testvérem, amikor még egy esélyt kérsz tőle, hogy megismerd, hogy úgy ismerd meg őt, amilyen Ő valójában, nem az elképzeléseid, a vágyaid, hanem a vele való személyes kapcsolat által.